

140 години от избирането на Антим I за пръв български екзарх

На 16 февруари /28 февруари / се навършиха 140 години от избирането на Екзарх Антим I за пръв български екзарх. Този велик българин (със светско име Атанас Михайлов Чалков) е роден през 1816 г. в Лозенград. В родния си град получава началното си образование, след което заминава да учи занаят в Цариград. По-късно заминава за Света Гора - Атон, където приема монашество в гръцкия манастира „Каракал“ с името Антим.

Впоследствие постъпва към братството на Хилендарския манастир. Именно там той се научава да чете и пише на български език и прочита Паисиевата „История славянобългарска“, закървайки се с родолюбие. След като е ръкоположен за йеродякон, монах Антим отива като таксидиот на Хилендарския манастир в Лозенград. През 1839 г. той учи в гръцката гимназия в Куручешме, Цариград, а през 1844 г. е приет в семинарията на Вселенската патриаршия на о. Халки.

След като я завършва той учителства в Лозенград и става проповедник в гр. Смирна (дн. гр. Измир). С препоръки, дадени му от Руския колеж в Смирна, през 1849 г. той постъпва в Одеската духовна семинария, а след завършването ѝ - в Московската духовна академия, като успешно се дипло-

мира през 1856 г. По време на следването си е ръкоположен за йеромонах от Московския митрополит Филарет, канонизиран от Руската църква за светител. През 1857 г. става учител в семинарията на о. Халки по църковнославянски, руски език и църковна история. Там е взведен в архимандритско достойнство.

На 25.05.1861 г. архим. Антим е хиротонисан в епископски сан и е назначен за Варненско-Преславски митрополит. От 1865 г. митрополит Антим е ректор на семинарията на о. Халки, а през 1868 г. е назначен за Видински митрополит. С писмо от 16.12.1868 г. той се отказва от ведомството на Вселенската патриаршия и се присъединява към Иларион Макариополски и Паисий Пловдивски.

По силата на султанския ферман от 20.11.1870 г. за учредяването на Българската екзархия трябвало да се избере екзарх, който да оглави и ръководи църковно-народните дела и да бъде законен представител на българския народ пред държавната власт. Когато Църковно-народният събор потърсил достоен за тоя висок и отговорен пост в това съдбоносно за българите време, той го намерил в лицето на Видинския митрополит Антим. На 16 февруари /28 февруари / 1872 г. той бил избран за Български ек-

зарх. Антим I започва своето високо църковно-народно служение с умение, усърдие и смелост. Не забравяват обаче и трудностите от страна на Цариградската патриаршия и от политическите среди на чуждата държава. Мобилизирайки своите нравственни сили и воля, екзарх Антим I отблъсквал всякакво посегателство върху чистото православиe и дадените ни права според фермана. В спомените си пише: „Аз видях старци белокози, които плачеха от радост, видях мъже, жени и деца, които възпяваха освобождението ни от гръцко иго, и навред народът ми подържа да пазя фермана и да не отстъпвам от него ни на йота.“

Екзарх Антим I полага изключителни усилия за обединяването на разпокъсания народ в условията на големия подем на националното движение по това време и след обявяване на схизмата. „Безспорно е доказано, пише историкът Тончо Жечев, че екзарх

мал в екзархията и в своя дом много представители на революционните среди в България, на Букурещкия и Гюргевския комитет.“ Това едва ли е останало в тайна за турското правителство, което започнало да храни подозрения към екзарх Антим I. При изпращане на Христо Ботев и Иваница Данчев през есента на 1875. Цариград той пише: „Бъдете благословени, Вие български чедо. Когато се върнете при Вашите другари във Влашко, предайте им, че от високия екзархийски престол, на който ни поставиха, както Вие достойни чедо на България, аз не ще престана да бъда носител на духа на народа си и с най-буден поглед

и твърдо постоянство ще вървя към постигане на великата негова национална задача (освобождението).“

При потушаването на Априлското въстание екзарх Антим I старателно събира сведения за турските жестокости и ги разпраща до всички европейски вестници и журнари, с молба да повдигнат мощен глас от възмущение срещу турската тирания и безчовечност и да помогнат за по-скорошното освобождение на многострадалния български народ.“

Екзарх Антим I протестираше против Баташките кланета и се обърна с писмо до руския цар, в което изложил тежкото положение на българския народ и помолил царя да се застъпи за България (след като прочел писмото, Александър II написал върху него „Да се освободи България!“). Заради тези си действия под натиска на турското правителство на 12.04.1877 г. екзарх Антим I е принуден да си подаде оставката. На 14.04. с. г. султан Абдул Хамид издава официал-

на заповед за свалянето му от екзархийския престол, а на 17.07. с. г. е изпратен на заточение в Анадола, Мала Азия.

След Освобождението на България той е освободен на 08.04.1878 г. от заточение и през м. май 1878 г. се завръща в гр. Видин, където поема управлението на епархията си.

През 1879 г. е избран за председател на Учредителното народно събрание в гр. Велико Търново, след което - за председател и на Първото Велико народно събрание. Митрополит Антим I поставя и основния камък за издигането на храм-паметника костница на връх Шипка.

Води делегацията, която отива при Александър II, за да му благодари за Освобождението на България. След Берлинския конгрес през лятото на 1879 г. организира масово събиране на подписи във Видинската и Врачанската епархия срещу решението за разпокъсване на Санстефанска България.

Във Видин Антим I е щедър дарител. Построява голяма двуетажна прогимназия, носеща днес името му. Завеща цялото си огромно състояние за построяването на катедралата „Св. Димитър“, читалище и развитие на просветното дело.

Представя се в Господа на 1 декември 1888 г. в гр. Видин и е погребан в митрополитската църква „Св. Николай“. През

1934 г. с обновяването на църквата е построен и специален мавзолей, в който полагат останките на екзарх Антим I.

Животът му е отдаден в служба на България. Длъжници сме към великия българин. Да сведем глава пред величавото му дело, то е школа за родолюбие за всеки един от нас.

Сто и четиридесет годишнината от избирането на приснопамятния първи Български екзарх Антим I отново ни изправя пред сияния образ на великия роден Първойерарх, голям родолюбец, мъченик за вяра и род и за свободно Отечество.

Антим I (1816-1888) е първият и многозаслужил български екзарх, виден политик и общественик, останал в историята най-вече като борец за независимостта на Българската църква и за засилване на нейната роля като обединител на народа. Негови са думите: „Ще бъда блажен, ако с моята саможертва възкръсне България за нов свободен живот!“

Поклон и вечна признателност пред неговата светла памет!

Пожеланията ни към учителите и учениците на училището в нашия град, посветено на името на първия български екзарх, е да подражават на вярата му, добродетелите и родолюбието му.

Материала подготви: протоиерей Георги Петков

Материала подготви: протоиерей Георги Петков

Материала подготви: протоиерей Георги Петков

Докъде с Европейския съюз ?

Всяко нещо има своята цена, както всеки народ има своята съдба. Гледаме тъжбно гърците. Ако

се опитаме да анализираме обективно и нашата недалечна история, ще открием доста смрадливи истини, които ще дадат, може би отговор на въпроса защо повечето от половината от нацията ни живее под прага на бедността. Правата ни смачкани, а кога за последен път

протестирахме (псуването под юргана не се брои)? Натискахме се за Европа и какво? Сега виждаме как гърци, италианци, испанци, португалци, рърмжат, защото цените им се вдигнаха 3-4 пъти, фирмите фалират, а обещаният рай е мираж! А ние, ние с нашите крадли-

ви герои съвсем я забатачихме! Миналата година сме увеличили БВП с 1.6%. Каква радост, какво веселие! А никой не казва, че това не е резултат на производство, а приоритетно от износ, като 43% от него са суровини! Ех, Ангола, Ех Танзания, къде сме НИЕ! От цялата работа извлякоха полза икономиките на Франция и Германия. Поради размера и влиянието си те многократно увеличиха благосъстоянието си на гърба на всички останали по-малки държави в ЕС. Ползваха

най-големите субсидии и привилегии за собствените си бизнес компании и агресивно превзеха даже пазара в целия ЕС. Всички останали задължияха и може би времето на Еврото изтече. Няма контрол, няма наднационална политика, и не дай Боже, то да се обезцени, защото икономическите закони имат своя неумолима логика! Защо нашите политици-„генни“искат да ни набуват да приемем тази валута?

Приятели, скъпи балчиклии, аз пиша тези неща не за пари,

а защото виждам, че хората безочливо се мамят от продажни медии и никой не иска ехалето да знае горчивата истина. Когато си в борд към дадена валута и реално ползваш всички ползи и привилегии, все едно, че това е твоята валута. Имаш възможност по всяко време да я изоставиш и вържеш борд към друга валута, както ползите ти от обединения пазар едва ли ще изчезнат. Какво реално загубихме? Пазарите в Иран, Близкия изток, Русия, Ирак, Кувейт и Йемен вече са далеч от нас. От войната в Ирак (която не

беше наша) ние загубихме 1,5 млрд долара. Сега САЩ лапа евтиния нефт, а ние си бъркаме гузно в носа, защото няма кой да обясни жертвите за интересите на янките. Накрая да кажа, че не съжалявам, че два пъти сме се провалили като съюзници на Германия. Може би ако се проведе референдум и се присъединим под някаква форма на икономически съюз за трети път към тях, найсетне ще отлепим от дъното. А може и да ни пратят експерт, който да надзирава нашите крадци!

Г. Йорданов- Гого

Нова оптика в гр.Балчик

кв.Левски, намираща се до кафе „Акроза“, където ще намерите богато разнообразие на диоптрични рамки и слънчеви очила на атрактивни цени.

В оптиката се извършват безплатни прегледи от очен лекар – специалист /офталмолог/.

Тел. за контакти: 0878 568257

